

04.10.2004

Informaatioajan tietämättömyys jarruttaa ihmiskunnan kehitystä

Rooman Klubi kokoontuu Helsinkiin 11.-12.10. vuosikonferenssiin aiheena *Limits to Ignorance: The Challenge of Informed Humanity*

Suomi tunnetaan maailmalla valtiona, joka on koulutukseen ja tutkimukseen panostamalla noussut ryyssistä rikkauksiin hämmästyttävänkin nopeassa ajassa. Kysymys tiedon saannista ja hallinnasta on 2000-luvun kehittyville maille vieläkin keskeisempi haaste kuin teollistuneelle Suomelle. Ilman koulutettua ja kyvykästä väestöä kehitysmaat jäävät yhä enemmän jälkeen sosiaalisesta ja taloudellisesta kehityksestä.

Tiedon hallinta ei kuitenkaan ole pelkästään kehitysmaiden ongelma. Informaatioyhteiskunniksi itseään kutsuvat rikkaat valtiot ovat kykenemättömiä hyödyntämään täysimääräisesti tuottamaansa valtaisa tieteen ja muun tiedon massaa; relevantti tieto hukkuu usein ”tyhjään” informaatiohälyyn. Tämä jarruttaa paitsi teollisuusmaiden omaa kehitystä, myös estää meitä tarttumasta yhdessä ihmiskunnan suuriin ongelmiin. Ennen kuin opimme valikoimaan ja arvottamaan tarjolla olevaa informaatiota, on meidän vaikea lähteä ratkaisemaan tiedon puutteesta ja tietämättömyydestä johtuvia globaaleja haasteita, kuten köyhyyttä, demokratiavajetta, kulttuurien välisiä konflikteja ja suuren luokan ekologisia uhkia.

Rooman klubin Helsingissä 11.-12.10. järjestettävä vuosikonferenssi, "*Limits to Ignorance – the Challenge of Informed Humanity*" pyrkii tarttumaan tähän tietämättömyyden kaksijakoiseen ongelmaan. Konferenssin puhujina ovat mm. Tansanian ulkoministeri **Jakaya Kikwete**, Rooman klubin puheenjohtaja, Jordanian prinssi **El Hassan bin Talal** sekä presidentti **Martti Ahtisaari** ja Tasavallan presidentti **Tarja Halonen** valottamassa globaalihaasteiden ja ihmiskuntaoppimisen näkymiä. Kokouksessa lähestytään tietämättömyyden ongelman mahdollisia ratkaisuja useista eri näkökulmista. Työryhmissä, joihin osallistuu noin 150 tutkijaa, päätöksentekijää ja yritysmaailman edustajaa, tarkastellaan muun muassa kansalaisyhteiskunnan, poliittisen eliitin ja markkinoiden vastuuta globaaleista ongelmista, demokratian toimintamahdollisuuksia informaatiotulvan keskellä sekä keinoja joilla kehittyvät maat pääsisivät tehokkaimmin mukaan informaatiivetoiseen, mutta kestävään kehitykseen.

"Rooman Klubin v. 1972 julkaiseman Kasvun rajat -raportin jälkeen, on tuotettu valtavasti tutkimustietoa ihmiskunnan tulevaisuuden haasteista. Suuri osa tutkimuksissa kirjatuihin ongelmista sekä ratkaisuehdotuksista on yleisesti tunnustettu sekä tiedeyhteisössä että YK:n huippukokousten julkilausumissa ja käytännön ratkaisuissa. Monista ongelmista on riittävä hyvä ymmärrys, ja näin ollen myös niiden ratkaisujen avaimet. Tästä huolimatta olemme kykenemättömiä tai haluttomia tarttumaan toimeen ihmiskunnan kurssin muuttamiseksi", toteaa Rooman Klubin Suomen yhdistyksen puheenjohtaja, professori **Markku Wilenius**.

Meillä on toisaalta esimerkkejä tuloksekkaasta toiminnasta. Alailmakehän otsonikatoa kiihdyttävien CFC-kaasujen käyttö on tehokkaiden kansainvälisten sopimusten ja teknologian kehittämisen johdosta saatu rajusti vähenemään. Euroopan unioni, jota ryhdyttiin rakentamaan kahden Euroopasta levinneen maailmanlaajuisen sodan jälkeen, on pystynyt rakentamaan sellaisen verkostomaisen toimintamallin, jonka sisällä sodat ovat lähes mahdottomuus. Isoja hyppyjä voidaan siis tehdä silloin kun riittävä yhteiskunnallinen ja poliittinen tahtotila syntyy.

Ihmiskunnan köyhin osa on jäämässä yhä laajenevaan informaatiokatveeseen eli syrjään kehityksestä. Toisaalta hyvinvoipa vähemmistö on ajautumassa alati kasvavaan eettiseen katveeseen. Tuudittaudumme teknologiseen itseriittoisuuteen ja sanoudumme irti eettisestä vastuusta vedoten ongelmien monimutkaisuuteen tai omiin etuihimme. Haasteena on, että olemme astumassa uudenlaiseen räjähtävän tietämättömyyden – tietämisen potentiaal - aikakauden vailla riittävä eettisen itseymmärryksen selkänöjää", sanoo Rooman Klubin kunniajäsen, emeritusprofessori **Pentti Malaska**.

Rooman klubi - the Club of Rome (www.clubofrome.org) - on kansainvälinen keskustelufoorumi ja kansalaisjärjestö, johon kuuluu ekonomisteja, yritysmaailman edustajia, ansioituneita tietentekijöitä, johtavien kansainvälisten järjestöjen edustajia sekä entisiä valtionpäämiehiä. Rooman Klubille on ominaista tiedostaa maailmanyhteisön kehityksen haasteet ja sen ongelmat maailmanlaajuisessa mittakaavassa ja kokonaisvaltaisesti.

Tiedotustilaisuus konferenssin päätöspäivänä, tiistaina 12.10.2004 klo 13.00 Helsingin yliopiston vanhassa päärakennuksessa, ns. flyygelihuoneessa. Ilmoittautuminen etukäteen torstaihin 7.10.2004 mennessä. Mahdolliset haastattelupyynnöt pyydetään lähettämään e.m. päivään mennessä: Johanna Kojola, johanna.kojola@tukkk.fi, tai puhelimitse (09) 6818 5828, 050 511 6178.